

صرع چیست؟

از زمان به وجود آمدن مرد و زن بر روی کره زمین صرع نیز وجود داشته است. در قدیم مردم صرع را به حالتی می گفتند که فرد کنترل خود را از دست داده بر زمین افتد و دست و پا زند، در حالی که امروزه ما انواع گوناگونی از صرع را شناخته ایم و می دانیم این حالت فقط یک نوع از صرع است. صرع یک بیماری نیست بلکه فقط نشانه ای است که می گوید گوشه ای از مغز کار خود را همیشه به خوبی انجام نمی دهد. وقتی مغز به طور طبیعی کار کند یک سری امواج الکتریکی از خود ایجاد می نماید که این امواج مانند الکتریسیته در مسیر اعصاب مغزی عبور می کند. در حالت تشنج یک جرقه الکتریسیته مانند برق در آسمان ایجاد می شود که این جرقه الکتریکی و طوفان الکتریکی بسته به محل خود در مغز علائم و نوع تشنج و صرع را تعیین می نماید." اپی

به طور مرتب و با فاصله زمانی خودبخود ایجاد شده و خاموش شوند. یک بار تشنج هیچ گاه صرع نیست بلکه دو تا سه بار تشنج می بایست رخ دهد تا پزشک تشخیص صرع را مطرح نماید.

انواع صرع

صرع عمومی (ژنرالیزه): این نوع صرع یا تشنج حالتی است که تمام مغز درگیر اختلال الکتریکی می گردد. فرد مبتلا در این حالت هوشیاری و آگاهی خود را از دست می دهد. انواع صرع عمومی عبارتند از:

الف- صرع بزرگ: حمله تشنجی افراد مبتلا بیشتر به صورت از بین رفتن ناگهانی آگاهی، سقوط، زمین افتادن و دست و پا زدن است. در این حالت چشم ها بالا می رود، دهان کف می کند، چهره تیره می شود و گاه فرد بی اختیار ادرار پیدا می کند. حمله از چند ثانیه تا چند دقیقه طول می کشد و بدنبال آن فرد حالت خواب آلودگی پیدا کرده و به تدریج به هوش می آید.

ب- صرع کوچک: در این حالت فقط چند ثانیه حالت مات زدگی، عدم هوشیاری و حرکات تکراری در لبها دیده می شود.

صرع موضعی: در این نوع صرع فقط قسمتی از مغز درگیر می شود که دو نوع ساده و پیچیده دارد. در صرع موضعی ساده هوشیاری فرد تغییری پیدا نکرده و علائم عصبی موضعی رخ می دهد. در صرع موضعی مرکب و پیچیده به دنبال تشنجات موضعی

وقوع خواهد پیوست و یا دچار حالت‌های روحی خاص می‌گردد.

صرع مداوم: حمله صرع طولانی شده و یا پشت سر هم تکرار می‌شود و شخص

مصروع در حین حملات بیهوش می‌ماند. صرع مداوم یک مورد اورژانس است و نیاز

به کمک‌های ویژه و درمان مخصوص دارد.

علت صرع چیست؟

خوب است ابتدا با نظر عوام در مورد علت صرع آشنا شویم. عده ای علت حمله را جن

زدگی، سحر شدن توسط دیگران، آثار گناه، ضعف اعصاب و بیماری روانی می‌دانند.

به همین دلیل توصیه های درمانی خاصی می‌کنند مثلاً دور بیمار افتاده خط می‌کشند،

به او نزدیک نمی‌شوند، دعا برای او می‌نویسند، به جن گیر مراجعه می‌کنند یا آب قند

و چیزهای دیگر به وی می‌خورانند. اما صرع نوعی "اختلال در کار سلولهای مغزی"

است که باعث پخش جریانهای مغزی اضافی به صورت ناگهانی و انتشار آن به سراسر

مغز می‌شود. علت صرع گاه صدمه مغزی، ضربه، عفونت و گاه ارثی است. ضربه های

دوران بارداری وارد شده بر جنین و فشار بر سر جنین هنگام زایمان، عفونتها و ضربه

های پس از تولد و دوران کودکی، تصادفات و حوادثی که باعث ضربه مغزی می‌شود،

عفونتهای مغزی و مننژیت ها همگی می‌توانند باعث ایجاد صرع شوند.

شیوع صرع

این تعداد یا درمان نشده و یا ناقص درمان می شوند. در کشور ما حدس زده میشود که بیش از یک میلیون بیمار مبتلا به صرع وجود داشته باشد.

خطرهای حمله تشنجی

بیماری صرع به خودی خود خطری ندارد، اما اگر آموزش و مراقبت دقیقی در مورد حمله های تشنجی صورت نگیرد می تواند خطرناک باشد. فردی که ناگهان می افتد و یا بیهوش می شود ممکن است دچار جراحت، شکستگی، ضربه مغزی و یا خفگی در آب و سوختگی با آتش شود. حملات تشنجی اگر درست معالجه نشود می تواند موجب صدمات جسمی، اجتماعی و روانی گردد.

درمان صرع

خوشبختانه صرع یک از درمان پذیرترین بیماریهای عصبی است و داروهای بسیاری برای درمان آن کشف و ساخته شده است. "فنوباریتال" داروی قدیمی، سالم و موثری است که به خوبی وارد مغز شده و حملات تشنجی را پیشگیری و درمان می کند. "کاربامازپین"، "فنی توئین" و "پریمیدون" و "سدیم والپروات" نیز داروهای ضد تشنجی مناسبی هستند که البته همگی توسط متخصصین می بایست تجویز شوند. اگر

نکات ذیل رعایت شود درمان کاملتر و مطمئنتر می شود:

۱- مصرف داروها منظم و مرتب باشد.

۲- حتی یکبار و یک روز هم داروها قطع نشود.

۴- مقدار و دفعات مصرف روزانه دارو کافی کافی و مطابق روشهای علمی و نظر پزشکان معتبر و متخصص در این زمینه باشد.

۵- تا حد ممکن دارو با یک دارو باشد.

۶- با معاینات دوره ای و آزمایشات طبی از عوارض دارویی جلوگیری شود.

۷- تغذیه مناسب، استراحت، ورزشهای مناسب، مراقبت از لثه ها و مسواک فراموش نشود.

طول مدت درمان کامل برای صرع در حدود ۳ تا ۵ سال است نشروط بر این که در طول این دوره حمله تشنجی تکرار نشود و نوار مغزی طبیعی شود. اگر در طول این دوره حمله ایجاد شود طول دوره بیشتر می شود و قطع دارو خطرناک است.

برای شخصی که دچار حمله تشنجی شده چه باید کرد؟

۱- آرام باشید، نگران نشوید، دنبال کمک ندوید و داد و فریاد راه نیندازید.

۲- بیمار را از مکانها و اشیا خطرناک دور کنید.

۳- با باز کردن یقه لباس و آزاد کردن گردن و چرخاندن سر یا شانه به یک طرف راه تنفس را آزاد کنید.

۴- از ریختن آب بر روی شخص، ریختن چیزی در دهانش و یا گرفتن دست و پای او خودداری کنید.

داروست و لازم است فوری با پزشک معالج خود تماس بگیرد.

۶- اگر حمله بیش از ۵ دقیقه طول کشید یا دوباره تکرار شد، ممکن است صرع مداوم

باشد که بسیار خطرناک است، بنابراین او را فوراً به پزشک برسانید.

۷- اگر تشنج همراه با تب است، بیماری فرد، صرع نیست اما حتماً باید تب او را با

پاشویه پائین آورد و بلافاصله وی را به پزشک رسانید تا اگر حملات طولانی و نوار

مغزی غیرطبیعی بود تحت درمان قرار گیرد.

پیشگیری

اکثر علل صرع قابل پیشگیری هستند. سازمان جهانی بهداشت شش گام اساسی برای

پیشگیری از ابتلا به صرع را بیان کرده است.

۶ گام اساسی در پیشگیری:

۱- مراقبتهای پیش از تولد

۲- زایمان بی خطر

۳- کنترل تب در کودکان

۵- کنترل بیماریهای عفونی و انگلی

۶- مشاوره ژنتیک

موقعیت اجتماعی

آنها نشویم، حقوق اجتماعی این افراد را مراعات کرده و همچنین برخورد ترحم آمیز با آنها نداشته باشیم. مبتلایان به صرع می توانند پس از مشاوره با پزشک ازدواج کنند، به درجات بالای اجتماعی برسند و شغل دلخواه خود را نیز داشته باشند و از یک زندگی طبیعی بهره مند باشند.

منبع :

سایت اطلاع رسانی آفتاب :

http://www.aftab.ir/articles/health_therapy/illness/c13c1136715869_epil_psy_p1.php